
Η χρήση του χιούμορ από τη Γυναίκα και της Γυναίκας από το χιούμορ

της Μ. Πολενάκη

Είναι δύσκολο να μεταφέρει κανείς στο χαρτί ολόκληρη την παράσταση που έκανε η δημοσιογράφος και συγγραφέας **Μαρία Πολενάκη**. Προκάλεσε πολύ γέλιο ανάμεσα στους συνέδρους και δημιούργησε κάποια χαλάρωση στην ένταση που είχαν προκαλέσει οι τρεις ημέρες σοβαρών συζητήσεων. Προτείνουμε λοιπόν να μεταφέρουμε εδώ όλη την ομιλία της κ. **Πολενάκη**, παρόλο που όπως αναφέραμε πιο πάνω χάνει πολύ χωρίς την προσωπική συμβολή της:

Συχνά το χιούμορ είναι κι αυτό μια επίθεση. Είναι το πιο φινό, ευγενικό και διασκεδαστικό όπλο. Ακόμα πιο συχνά το χιούμορ είναι η καλύτερη άμυνα. Και φυσικά, είναι πάντοτε το όπλο των αδυνάτων. Πότε η σημαία του χιούμορ ανέμιση με το μέρος των καταπιεστών; Το χιούμορ βρίσκεται συνήθως στην κυριότητα του αδικημένου διότι είναι από τα πρώτα στοιχεία που καλλιεργούνται στον άνθρωπο όταν ζει καταστάσεις που τον ενοχλούν, όπως είναι η καταπίεση, ο πόνος, οι απραγματοποιητές επιθυμίες, κ.λπ.

Έτσι, όλα τα επιθετικά συναισθήματα και πράξεις, δηλαδή η βία, η οργή, η ζήλια ακόμα και ο φόβος μετουσιώνονται σε χιούμορ. Βεβαίως αυτό δεν συμβαίνει σε κάθε αδύνατο και καταπιεσμένο αλλά μόνο σε όσους από αυτούς έχουν μια κάποια πνευματική εξέλιξη. Και όλοι βέβαια ξέρουμε ότι οι γυναίκες είμαστε ψυχικά, δηλαδή πνευματικά, πιο μπροστά από τους άντρες. Πώς το ξέρουμε; Μα με τον ίδιο τρόπο που και οι άντρες ξέρουν ότι είναι διανοητικά πιο μπροστά από τις γυναίκες. Οι άντρες λοιπόν έχουν πιο ανεπτυγμένη τη διάνοηση κι εμείς έχουμε πιο ανεπτυγμένο το πνεύμα.

Το χιούμορ έχει σχέση με το πνεύμα απόδειξη που στα Ελληνικά το ονομάζουμε και πνεύμα. «Κάνω πνεύμα» λέμε και όχι «κάνω διάνοηση».

Η διάνοηση έχει σχέση με τη λογική γι' αυτό και ο άντρας γίνεται συχνά τόσο ασφυκτικά λογικός. Το πνεύμα βρίσκεται πέρα από τη λογική, υπερβαίνει τον νου κι απόδειξη ότι δεν μπορείς να γελάσεις με κάτι που είναι λογικό. Μπορείς ωστόσο να γελάσεις με κάτι που είναι αληθινό. Μήπως αυτό σημαίνει ότι, το αληθινό δεν είναι λογικό, άρα ούτε το λογικό είναι αληθινό;

Δυστυχώς δεν ξέρω τί σημαίνει αυτό, ξέρω όμως ότι τίποτα δεν μπορεί να μας κάνει να γελάσουμε περισσότερο, από την αλήθεια! Την αλήθεια συνδυσασμένη με το

παράλογο. Για να καταλάβετε τί εννοώ, θα σας πω ένα ανέκδοτο:

Ρώτησαν μια νεαρή νιόπαντρη κοπέλλα γιατί βιάστηκε τόσο πολύ να παντρευτεί και είπε: «Διότι από μικρό παιδάκι είχα συνηθίσει να κοιμάμαι αγκαλιά μ' ένα ζώο!»

Όλοι γέλασαν, σημαίνει ότι βλέπουν κάποια αλήθεια σ' αυτό. Δεν παύει όμως να είναι παράλογο αφού με τη λογική ξέρουμε πως ο άνθρωπος δεν είναι ζώο. Σε όσους άντρες θύμωσαν μ' αυτό το ανέκδοτο, θα πω, ότι δεν το έφτιαξα διότι πιστεύω πως οι άντρες είναι ζώα, αλλά διότι θέλω να τους δώσω μια αντίστοιχη γεύση των αστείων που φτιάχνουν οι ίδιοι σε βάρος των γυναικών, μέσα από ευθυμογραφήματα, ή γελοιογραφίες ή ανέκδοτα.

Κι όταν λέω σε βάρος των γυναικών κυριολεκτώ, αφού ένα από τα αγαπημένα θέματα των γελοιογράφων είναι το βάρος της χοντρής κυρίας που σπάει με αυτό τη ζυγαριά της. Κι ας μην ξεχάσουμε την κλασική πεθερά που δέρνει συνέχεια το γαμπρό της, ή τη σύζυγο που περιμένει τον ξενύχτη άντρα της, κρυμμένη πίσω από την πόρτα μ' έναν κόπανο στο χέρι. Προσωπικά τουλάχιστον δεν έχω γνωρίσει πεθερά που να τολμά να φέρνει αντίρρηση στον γαμπρό της. Αντιθέτως, η άλλη πεθερά μαλλιοτραβιέται συνήθως με τη νύφη της.

Προτού όμως έρθουμε στη χρήση της γυναίκας από το χιούμορ, ας δούμε γιατί ευθυμογράφοι και γελοιογράφοι υπάρχουν μόνο άντρες. Εννοώ σε συντριπτικό ποσοστό.

Θυμάμαι όταν πριν είκοσι περίπου χρόνια πρωτοεμφανίστηκα σαν ευθυμογράφος, πόσο σοκάρισα τους συναδέλφους μου για το γεγονός ότι ήμουν γυναίκα. Εντούτοις τους έκανα κι εγώ να γελούν! Έλεγαν για μένα:

— Αυτή ευθυμογράφος;!! Ας γελάσω!

Και το χειρότερο, το έλεγαν κατ' ευθείαν στους αρχισυντάκτες των περιοδικών που συνεργαζόμουν. Έτσι, κάθε τόσο με έκοβαν. Έπρεπε τελικά να βρεθεί το γυναικείο περιοδικό με τις γυναίκες διευθύντριες για να μπορέσω να επιβιώσω στο χώρο αυτό.

Και σήμερα, μετά είκοσι χρόνια, έχουμε μόνο άλλες 3-4 γυναίκες χιουμορίστες ανάμεσα σε δεκάδες άντρες, αντιστοίχως.

Γεννάται λοιπόν το ερώτημα: Τί από τα δύο συμβαίνει; Δεν έχουν χιούμορ οι γυναίκες ή μήπως αυτόν τον πνευματικό τόμο πολύ τον ζηλεύουν οι άντρες στις γυ-

ναίκες;! Σίγουρα μια γυναίκα οικοδόμο με ανεπτυγμένους μυς, θα την άφηναν ευκολότερα να προχωρήσει, ίσως τους βόλευε κιόλας. Αλλά το χιούμορ είναι πολύ σημαντική πνευματική εξέλιξη γιατί καλύπτει όλες τις πνευματικές εξελίξεις των άλλων.

Ας αποκλείσουμε λοιπόν την περίπτωση ότι οι γυναίκες δεν έχουν χιούμορ. Απόδειξη ότι έχουν, είναι πως γελάνε περισσότερο από τους άντρες. Συχνά μας κατηγορούν ότι χαχανίζουμε! Αλλά το κάνουμε διότι έχουμε πιο ανεπτυγμένη την αίσθηση του χιούμορ με αποτέλεσμα να βλέπουμε το αστείο παντού. Άλλωστε, αν δεν γελούσαμε ΕΜΕΙΣ, δεν θα γινόταν κανένας άντρας ευθυμογράφος. Για ποιούς δουλεύουν οι άντρες; Για μας φυσικά! Ποιοι θέλουν να τους θαυμάζουν; Εμείς φυσικά! Όλα για μας τα κάνουν! Ακόμα και υπομονή κάνουν για μας.

Ειδικά το χιούμορ, το κάνουν δύο φορές για μας. Πρώτον για να γελάσουμε και δεύτερον για να μας αρέσουν. Θέλω πω ότι σε μια παρέα π.χ. η γυναίκα δεν χρειάζεται να καταφύγει στο χιούμορ για ν' αρέσει διότι διαθέτει και άλλα πνευματικά προσόντα. Καμμιά φορά διαθέτει και σωματικά προσόντα. Του άντρα όμως, πιο δύσκολα του βρίσκεις κάτι που να σου αρέσει. Έτσι, ο καημένος αναγκάζεται να καταφύγει στο χιούμορ για να καλύψει τα κενά του. Δεν σταματούν όμως, στο χιούμορ των συναστροφών. Όταν του περισσεύει πολύ, το κάνουν και επάγγελμα. Οι γυναίκες δεν καταδέχονται να κάνουν το χιούμορ του επάγγελμα, διότι σαν πιο αγνές που είναι, δεν μπορούν να εμπορευτούν το γέλιο, διότι ξέρουν ότι ο άνθρωπος θα πρέπει να γελά ελεύθερα και εύκολα με σιδηρότε βλέπει ή ακούει, ώστε να μη χρειάζεται τον επαγγελματία χιουμορίστα.

Ύστερα, για να κάνουν χιούμορ, πρέπει να έχεις ένα ερέθισμα. Κι αφού οι άντρες ως γνωστό ερεθίζονται ποικιλοτρόπως από τις γυναίκες, εμπνεύονται από αυτές.

Κι εμείς θυμώνουμε ότι μας θίγουν. Πολλές φορές όμως συμβαίνει το αντίθετο: Δεν θίγουν τη γυναίκα, αλλά τον εαυτό τους.

Συγκεκριμένα, θυμάμαι μια γελοιογραφία που είχε ένα αντρόγυνο στο κρεβάτι. Ο συζύγος κοιμόταν στο δεξιό μέρος και ανάμεσά τους ήταν μπηγμένο ένα σήμα της τροχαίας που απαγόρευε τη στροφή δεξιά. Επίσης, πάνω στον άντρα ήταν μπηγμένο ένα άλλο σήμα, ότι απαγορεύεται το παρκάρισμα. Και η λεζάντα έλεγε:

— Τώρα που πήρες δίπλωμα οδηγού γυ-

ναίκα, πρέπει να σέβεται τα σήματα.

Ο γελοιογράφος ήθελε να δείξει πόσο οι γυναίκες ενοχλούν τους άντρες τους στο κρεβάτι. Στην πραγματικότητα όμως, έβγαζε άλλα στη φόρα: Την ψυχρότητα των αντρών, τη μοναξιά των γυναικών και τη δικαίωσή τους όταν αυτές γυρέψουν τον έρωτα έξω από το σπίτι.

Άλλες φορές οι χιουμορίστες κάνουν επαγγελματική χρήση των διαφόρων μελών του σώματός μας.

Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί, ενώ τις σωματικές μας καμπύλες τις βρίσκουν στο επάγγελμα τόσο αστείες, εντούτοις, στη ζωή τις παίρνουν τόσο στα σοβαρά.

Θυμάμαι μια παλιά γελοιογραφία που σε κάποιο επίσημο γεύμα γύρω από το τραπέζι, σπάει η μπρετέλλα του σουτιέν κάποιας κυρίας και το ένα της στήθος πέφτει με φόρα μέσα στη σούπα της, με αποτέλεσμα να πιτσιλίζει τους διπλανούς.

Προσωπικά δεν θυμώνω με τη σωματική μας χρήση ΚΑΙ από το χιούμορ γιατί πιστεύω πως ούτως ή άλλως όλες μας οι χρήσεις είναι αστείες. Δεν είμαστε αστείες όταν μας βάζουν να περνάμε σε γέφυρες ομορφιάς ή όταν μας βάζουν να τους κάνουμε διάφορα ερωτικά παιχνίδια, ή όταν μας βάζουν να διαφημίσουμε σουτιέν, ή σερβιέτες ή απορρυπαντικά; Γιατί άραγε να μη μας αφήνουν κι εμάς τις γυναίκες να γράφουμε διαφημιστικά σενάρια; Να παρουσιάζουμε π.χ. κάπως έτσι, τις διαφημίσεις απορρυπαντικών;

Να βγαίνει ας πούμε στην τηλεόραση ένας άντρας κρατώντας έναν κουβά που γράφει ΑΦΑΝΕΞ και να λέει: «Χθες είχαμε

τραπέζι τον κουμπάρο μας το Θανάση. Μετά το φαί ο κουμπάρος και η γυναίκα του κατέβηκαν στον κήπο για να παίξουν. Μετά το παιχνίδι τα ρούχα της γυναίκας μου είχαν τα χάλια τους, γιατί ο κήπος ήταν φρεσκοποτισμένος. Ειδικά τα εσώρουχά της μόλις τα είδα τρόμαξα. Λάσπες, χρώματα, πρασινίλες. Αυτά δεν καθαρίζουν με τίποτα, φώναξα απελπισμένος. Όμως το ΑΦΑΝΕΞ μου μ' έβγαλε πάλι ασπροπρόσωπο. Κοιτάξτε, αυτό το κυλοτάκι της. Ήταν απεριγράπτο. Χάρης όμως στο αφανέξ μου έγινε κάτασπρο κι αστραφτερό. Όλοι οι γείτονες με σταματούν και με ρωτούν πως τα καταφέρνω και διατηρώ τα εσώρουχα της γυναίκας μου τόσο άσπρα».

Τώρα ελπίζω να καταλάβετε γιατί κρατούν το γυναικείο χιούμορ μακριά από τα μέσα ενημέρωσης.

Επιπλέον το χιούμορ μας, μπορεί να ξυπνήσει και να προβληματίσει το κοινό μέσα από ένα απλό οικογενειακό σήριαλ, π.χ.

Γενικά, το αληθινό χιούμορ είναι αντιεμπορικό σε όλους τους τομείς: Από την πώληση των ειδών μέχρι τη διατήρηση της πατερναλιστικής οικογένειας. Φανταστείτε όλες αυτές τις ελληνικές τηλεοπτικές κωμωδίες να τις έγραφαν γυναίκες! Δίνοντας με χιούμορ τα αληθινά προβλήματα της γυναίκας και την αληθινή εικόνα του άντρα, θα μπορούσαν να πράσουν μηνύματα που ίσως η μεγαλύτερη πορεία γυναικών δεν θα κατάφερνε να περάσει.

Αλλά δυστυχώς δεν βλέπουμε στην τηλεόραση παρά μόνο κωμωδίες γραμμένες από άντρες. Κωμωδίες για να κλαίς. Μπλακ χιούμορ. Είναι αδύνατον να μας κάνουν να γελάσουμε αφού ο άντρας όχι μόνο στη θέ-

ση της γυναίκας δεν μπορεί να μπει, αλλά ούτε καν στη δική του! Έτσι δημιουργούν στα έργα τους ψεύτικους χαρακτήρες, ψεύτικες καταστάσεις, απaráδεκτη αντρική και γυναικεία ψυχολογία, και φτιαχτά αστεία. Προσπαθούν να μας κάνουν να γελάσουμε με τον τρόπο που εκείνοι βλέπουν τα πράγματα και όχι με την αληθινή φύση και... κοινωνία πραγμάτων!

Βεβαίως, δεν επιμένω πως θάπρεπε να απαγορευτεί δια νόμου η συγγραφή κωμωδιών από τους άντρες, (ή έστω ν' απαγορευτούν οι κωμωδίες τους όταν περιέχουν και γυναίκες), αλλά τουλάχιστον ας υποστηριχτεί για λόγους ισότητας και η γυναίκα ευθυμογράφος. Το συζήτησα αυτό κάποτε με κάποιον περαστικό διευθυντή της ΕΡΤ, (εννοώ περαστικό ότι περνούσε από το διάδρομο) και μου είπε:

— Εμείς τη σεβόμαστε την ισότητα των φύλων πιο σχολαστικά από σας. Αφού λοιπόν η γυναίκα ζει κατά μέσο όρο 7 χρόνια περισσότερο από τον άντρα, δίκαιο είναι να αφήνουμε και τις κωμωδίες τους 7 χρόνια περισσότερο στα συρτάρια μας.

Δεν θάθελα να τελειώσω το 'όσου μου αφήνοντάς σας με την εντύπωση ότι δεν εκτιμώ τους άντρες χιουμορίστες. Αντιθέτως, οι άνθρωποι κάνουν προσπάθειες. Στο κάτω κάτω κανείς δεν είναι τέλειος, πόσο μάλλον όταν έχει γεννηθεί άντρας! Παρ' όλ' αυτά, υπάρχουν και μερικοί που μπορούν να σε κάνουν να γελάσεις. Πριν έρθω εδώ, πήγα και τους βρήκα για να τους ρωτήσω πώς συνέβη αυτό το θαύμα. Και που νομίζουν ότι οφείλουν το χιούμορ τους. Όλοι μου απάντησαν ότι το κληρονόμησαν από τη μητέρα τους.